

Галина СТАРУШЕНКО,

к.т.н., доцент, доцент кафедри інформаційних технологій та інформаційних систем ДРІДУ НАДУ

Віталій ЧЕКІН,

слухач магістерської програми

«Управління проектами» ДРІДУ НАДУ

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

На сучасному етапі переходу світового співтовариства до інформаційного суспільства ступінь інтеграції до інформаційного простору та рівень використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) постають безпосередніми чинниками економічного зростання, забезпечення соціально-економічної та політичної стабільності, трансформації соціально-психологічного середовища та адаптації суспільства до інновацій.

В Дніпропетровській області у 2013 році була прийнята регіональна програма інформатизації на 2014 – 2016 роки «Електронна Дніпропетровщина» ([Від 27.12.2013 №506-23/VI](#)) [5]. Програма є складовою частиною Національної програми інформатизації і представляє собою інтегрований комплекс взаємопов'язаних організаційних, правових, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на засадах використання інформаційних технологій, систем, мереж і ресурсів з метою забезпечення регіону необхідною інформацією за всіма напрямками життєдіяльності. Програмою визначено комплекс пріоритетних завдань щодо телекомунікаційного й інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування області, інформаційних потреб громадян й суспільства, сприяння соціально-економічному розвитку регіону шляхом упровадження сучасних і перспективних інформаційних технологій в усі сфери суспільного життя Дніпропетровщини.

У Дніпропетровській області протягом 2014 – 2015 рр. в рамках регіональної програми інформатизації виконувались завдання (проекти) інформатизації щодо:

- вдосконалення проекту впровадження електронного урядування;
- модернізації єдиної системи документообігу місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- впровадження технології використання електронного цифрового підпису в процедурах подання електронної звітності до відповідних органів фізичними та юридичними особами;
- впровадження проектів: «Регіональний віртуальний офіс електронних адміністративних послуг» та «Адміністративні послуги: спрощений доступ через пошту» (Дніпропетровська облдержадміністрація);

- впровадження технологій IP-телефонії та системи відеоконференцзв'язку між облдержадміністрацією, райдержадміністраціями та міськрадою;
- впровадження першої черги регіональної системи телемедицини в рамках пілотного проекту «На шляху до Європейських стандартів медичних послуг. Запровадження пілотного проекту з телемедицини на базі міських та районних лікарень області в умовах реформування системи охорони здоров'я»;
- поновлення ліцензій раніше придбаного програмного забезпечення.

У Доповіді про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2014 рік [1] проаналізовано й надано оцінку інфраструктурі інформатизації та забезпеченню засобами ІКТ держави у цілому і, зокрема, Дніпропетровського регіону. Як найбільш значущі досягнення у сфері ІКТ в Дніпропетровській області позначено [1, 3]:

- За результатами проведеного у 2013 році Першого Національного конкурсу з електронного урядування, організованого Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України, Національним центром електронного урядування України, Асоціацією «Міста електронного урядування України» та іншими громадськими організаціями, проект Дніпропетровської обласної державної адміністрації «Регіональний віртуальний офіс надання електронних послуг» став переможцем в номінації «Електронні сервіси» категорії «Надання електронних послуг».

«Віртуальний офіс» є проектом, що реалізується в рамках впровадження Плану дій Партнерства «Відкритий уряд» і пропонує єдину точку доступу для громадян та суб'єктів господарювання до адміністративних послуг й дозвільних документів, дійсних на території Дніпропетровської області. У рамках проекту через спеціальний веб-портал надаються також електронні послуги та електронні сервіси, перелік яких постійно розширюється. Додатково на цьому веб-порталі громадяни можуть отримати всю необхідну інформацію щодо комунальних послуг, роботи органів влади, адміністративних послуг й т. ін.

До бази даних Віртуального офісу внесено повну інформацію про 1466 дозвільних документів та автоматизовано процес їх надання. У кожній райдержадміністрації та у міськвиконкомі встановлені інформаційні сенсорні кіоски, об'єднані у регіональну мережу. В автоматичному режимі офіційна інформація обласних, районних та міських веб-ресурсів відображається на сенсорних кіосках.

Адреса Віртуального офісу Дніпропетровської області «Відкрита влада» в мережі Інтернет : <http://www.e-services.dp.gov.ua>.

- Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 6 червня 2012 р. № 546 «Про затвердження Положення про електронний реєстр пацієнтів» МОЗ України впроваджує Всеукраїнський електронний реєстр пацієнтів (ЕРП). Персональні дані пацієнтів будуть розміщуватися на серверному обладнанні МОЗ України, що дозволить централізовано забезпечувати контроль за їх збереженням та відмовитися від паперових медичних карток. Таке рішення було прийнято на

основі аналізу роботі ЕРП у тестовому режимі у пілотних регіонах – у тому числі, в Дніпропетровській області.

- На Дніпропетровщині реалізований Пілотний проект зі створення електронної черги в дитячих садках: з грудня 2012 року всі дошкільні навчальні заклади (яких налічується понад 900) підключені до єдиного порталу «Електронний дитячий садок». Комп'ютерна система надає можливість батькам, не виходячи з дому, знайти садок, вивчити інформацію про нього, подивитися інтер'єр у 3D-зображенні та зареєструвати свою дитину через Інтернет. З 2013 року зарахування до дошкільних закладів в Дніпропетровській області проводиться виключно в електронному вигляді.

Окрім зазначених проектів, у 2015 році в Дніпропетровській області впроваджена нова форма спілкування з керівництвом Дніпропетровщини – електронні колективні звернення [2]. Дніпропетровщина зробила свій сайт для колективних звернень – портал e-petition.dp.gov.ua. Приваблює зручна форма користування ресурсом: достатньо зареєструватися на порталі і натиснути на кнопку «Створити звернення». Після цього звернення перевіряють модератори і, якщо в ньому не міститься нецензурної лексики або екстремістських закликів, воно відправляється на сайт. Усі звернення розглядаються комісією.

Відзначивши позитивні сторони процесу розвитку ІКТ в Дніпропетровській області, необхідно також зауважити, що на сьогодні існує низка проблемних питань, вирішення яких сприятиме вдосконаленню роботи з інформатизації регіону:

- Недостатність фінансування регіональної програми інформатизації з обласного бюджету. Для забезпечення належного фінансування слід намагатися залучати кошти інвесторів та міжнародних фінансових організацій, що сприятиме впровадженню новітніх ІКТ в усі сфери суспільного життя регіону.

- Відділи (управління, сектори) інформатизації, які існують на сьогодні, не в змозі задовольнити потреби в інформаційних ресурсах: вони не встигають за темпами розвитку інформатизації регіону як через недоліки в їх структурній будові, так і через проблеми з кількістю та професіональним рівнем штатних працівників. Така ситуація неприпустима для сучасного рівня розвитку області. Необхідно активізувати механізми підвищення фахового рівня працівників ІТ-сфери через проведення курсів підвищення кваліфікації, конференцій, семінарів та використання позитивного досвіду навчання персоналу.

- Існують питання потреби у координації діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері ІКТ й визначення подальших пріоритетних напрямів інформатизації регіону.

Рішення зазначених завдань є необхідною умовою як для прискорення розвитку інформатизації Дніпропетровщини, так і в цілому для інтеграції України у світове співтовариство.

Основні напрямки розвитку ІКТ на території Дніпропетровського регіону відображені у Стратегічному плані розвитку міста Дніпропетровська до 2020 року [6], розробленому у відповідності із Законом України «Про державне

прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» і Постановою КМУ «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року». При розробці документу були також ураховані основні напрями Комплексної Стратегії розвитку Дніпропетровської області [4] і Концепції розвитку міста Дніпропетровська.

Зокрема, у стратегічному напрямку розвитку «А. Територія вільного підприємництва» за стратегічну ціль визначено «А.4. Прозоре самоврядування та професійна влада», яка передбачає побудову комплексної системи «Електронне місто», тобто створення системи управління містом на базі сучасних моделей муніципального менеджменту з використанням ІКТ.

Як оперативні цілі цього напрямку визначені:

- А.4.1. Електронне врядування на місцевому рівні;
- А.4.2. Система управління містом на основі систем управління якістю, ІКТ;
- А.4.3. Самоврядна громада.

За концепцією Стратегії регіональна інформатизація спрямована на підвищення ефективності вирішення завдань соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області, забезпечення ефективного функціонування та взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування щодо інформаційної відкритості й прозорості діяльності органів управління, формування інфраструктури доступу широких верств населення до інформаційних технологій, ресурсів і послуг.

Список використаних джерел

1. Доповідь про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2014 рік. – Режим доступу : <http://www.dknii.gov.ua/content/shchorichna-dopovid-pro-rozvytok-informacijnogo-suspilstva>. – Назва з екрану.
2. Електронні колективні звернення – нова форма спілкування з керівництвом Дніпропетровщини. – Режим доступу : <http://www.adm.dp.ua/OBLADM/oblpm.nsf/document.xsp?id=C71809E1659EBA27C2257EF3005A35EB>. – Назва з екрану.
3. Звіт «Кращі практики з електронного урядування в Дніпропетровській області». – Режим доступу : http://www.eef.org.ua/attachments/article/375/egovreport_3_0.pdf. – Назва з екрану.
4. Комплексна Стратегія розвитку Дніпропетровської області на період до 2015 року. – Режим доступу : <http://oblrada.dp.ua/official-records/complex>. – Назва з екрану.
5. Регіональна програма інформатизації «Електронна Дніпропетровщина» на 2014 – 2016 роки від 27.12.2013 № 506-23/VI. – Режим доступу : <http://www.oblrada.dp.ua/official-records/decisions/39/1014>. – Назва з екрану.

6. Стратегічний план розвитку міста Дніпропетровська до 2020 року. –
Режим доступу :
http://www.mled.org.ua/media/docs/0_SP_Dnipropetrovsk_fin_Ukr.pdf. – Назва з
екрану.